

Вивчення фармацевтичного ринку засобів для лікування алопеції

Демченко Вік.О., Демченко Вал.О.

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет,

м. Запоріжжя

vict0riya@ukr.net

Вступ. Патологічне випадіння волос (алопеція) - це одна з нагальних проблем, яка займає в структурі патології шкіри значну питому вагу і хвилює людей в наші дні.

Статистика показує, що близько 70% людей мають проблеми з волоссям і шкірою голови. Як правило, випадання волосся частіше зустрічається у чоловіків, однак, як свідчать сучасні дослідження, 40% пацієнтів з даною патологією - жінки. Втрата волосся - це майже завжди психічна травма, яка може призводити до порушення самооцінки і психосоціальної взаємодії.

Лікування випадіння волосся є важливою частиною клінічної дерматології, враховуючи поширеність проблеми та великий вплив на якість життя пацієнтів. За останні роки було введено багато нових методів лікування.

В свою чергу, лікування різних видів алопецій потребує індивідуального підходу до фармакотерапії.

Матеріали та методи. Об'єктом дослідження став український фармацевтичний ринок лікарських засобів для лікування алопецій. У роботі були застосовані наступні методи дослідження: системний, порівняння, вимірювання, аналізу, синтезу, методи моніторингу, логічного узагальнення та групування, описовий, графічний.

Мета. Проведення комплексного аналізу українського фармацевтичного ринку лікарських засобів для лікування алопецій.

Результати. Проведено дослідження українського фармацевтичного ринку лікарських засобів для лікування алопеції відповідно до АТС-класифікації та вивчено їх асортимент і номенклатуру за діючими речовинами, лікарськими формами, умовами відпуску споживачам з аптечних закладів.

Встановлено, що на фармацевтичному ринку України зареєстровано 13 торгових назв (11 монокомпонентних і 2 комбінованих препаратів), де 46% сегменту займають препарати групи біотину. Загальний асортимент має насиченість з урахуванням усіх форм випуску в кількості 34 пропозиції, де найбільша кількість торгових назв припадає на біотин. Друге місце займає міноксидил. На третьому місці посіли Капсиол і Пантогар.

У результаті аналізу було встановлено, що дані лікарські препарати представлені твердими та рідкими лікарськими формами, де більшу частину (56%) займають тверді лікарські форми. Серед 4 різновидів лікарських форм, найбільшу частку складають таблетки - 53%. Весь асортимент їх споживачі можуть придбавати з аптек без рецепта лікаря.

Встановлено, що зареєстровані лікарські препарати на українському фармацевтичному ринку постачаються виробниками з 7 країн світу. Співвідношення українського та іноземного виробництва становить 26% і 74%

відповідно. Представлена кількість препаратів, зареєстрованих в Україні країнами Європи у сукупності складає 71% загального асортименту, серед яких лідируючі позиції за обсягами постачання займає Німеччина.

Україна займає друге місце серед країн-виробників на вітчизняному фармацевтичному ринку. Лише 2 українських виробника випускають препарати досліджуваної групи: ПРАТ "Фітофарм" (м. Київ) і АТ "Київський вітамінний завод (м. Київ). За кількістю пропозицій ПРАТ "Фітофарм" (м. Київ) займає перше місце з 7 пропозиціями., що становить 78% асортименту серед вітчизняних виробників.

Наступним етапом дослідження стало визначення соціально-економічної доступності лікарських препаратів для лікування алопеції для споживачів фармацевтичного ринку м. Запоріжжя.

Доступність ЛЗ розглядали у двох аспектах: фізична доступність (наявність належного асортименту ЛЗ у аптечній мережі) та економічна доступність (цінова), яка передбачає можливість придбання цих ЛЗ кожним громадянином незалежно від рівня його достатку та соціального статусу.

Дослідження фізичної доступності препаратів даного сегменту проводилося серед 355 аптек Запоріжжя.

Встановлено, що наявність препаратів даного сегменту в аптеках Запоріжжя становить 50% від зареєстрованих на фармацевтичному ринку України.

Виявлено, що найбільш представленою діючою речовиною у розглядаємому сегменті ринку ЛЗ серед монопрепаратів є біотин, друге місце посідає міноксидил. Серед комбінованих препарат Пантогар є у 100% наявності, а серед пропозицій Капсиолу асортимент становить 28,6% серед зареєстрованих ЛЗ.

Для детального аналізу були обрані 17 препаратів, що є в наявності в аптеках м. Запоріжжя

За фізичною доступністю вони були поділені на 4 категорії: з низькою, помірною, середньою та високою доступністю.

Виявлено, що високу фізичну доступність мають 37,5% препаратів міноксидилу, 50% препаратів біотину. Лікарський засіб Пантогар має 100% високу доступність. Щодо пропозицій Капсиолу, то 2 його пропозиції (28,6%) мають високу доступність.

Також було проведено аналіз цінової кон'юнктури фармацевтичного ринку м. Запоріжжя серед наявних у продажу 17 лікарських препаратів для лікування випадіння волосся. На підставі розрахунків коефіцієнтів ліквідності ціни встановлено, що для даного сегмента фармацевтичного ринку характерний високий рівень цінової конкуренції та дуже низька доступність для споживачів, що підтверджують розраховані коефіцієнти адекватної платоспроможності та доступності.

Висновки. Проведений аналіз фармацевтичного ринку засобів для лікування алопеції зумовлює подальшу необхідність регулювання цін в цьому сегменті ринку для забезпечення населення ефективними та доступними лікарськими засобами.